

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z odwołania K. P. , D. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
z udziałem zainteresowanych: T. T., "T." Spółki z o.o. w K.
o ustalenie odpowiedzialności za składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 grudnia 2016 r.,
skarg kasacyjnych ubezpieczonych: K. P. i D. C. od wyroku Sądu Apelacyjnego w
(...)
z dnia 30 czerwca 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia do rozpoznania obydwu skarg kasacyjnych,**
- 2. oddala wniosek organu rentowego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...), Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelacje ubezpieczonych K. P. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w C. z dnia 18 lutego 2013 r. i D. C. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie z odwołań od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w Z. o ustaleniu ich odpowiedzialności za zaległość składkową T. Spółki z o.o. w K..

Skarga kasacyjna D. C. została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego - art. 108 w związku z art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej oraz w związku z art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. 2015 r., poz. 121 ze zm.), art. 6, 5 i 44 k.c., art. 1025 § 1 pkt 5, 7 k.p.c. w związku z art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej przez błędne przyjęcie, że egzekucja w stosunku do majątku spółki była bezskuteczna, oraz art. 116 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej przez pominięcie przesłanki egzoneracyjnej wskazania mienia spółki, z którego egzekucja umożliwiała zaspokojenie zaległości. Skarżący zarzucił także naruszenie art. 398²⁰ k.p.c. przez nieuwzględnienie wykładni art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej dokonanej przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 maja 2013 r., I UK 652/12, w zakresie, w jakim uznał, "że ZUS, jeżeli nie wyjaśni precyzyjnie okoliczności odstąpienia od egzekucji zaległości składkowych ze wskazanego mu mienia dłużnej spółki, które umożliwiało prewencyjne odzyskanie znacznej części tych zaległości, nie może być uznany za wierzyciela, który wykazał przesłankę bezskutecznej egzekucji w rozumieniu art. 116 § 1 ordynacji podatkowej".

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, jednocześnie stwierdzając, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Stawiając pytanie, "czy aby odmówić Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, który rezygnuje dobrowolnie z możliwości prowadzenia egzekucji ze znanego mu majątku spółki a rezygnację uzasadnia jedynie zbiegiem egzekucji do tego majątku, statusu wierzyciela, który przeprowadził bezskuteczną egzekucję w rozumieniu art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej wystarczające jest uznanie, że istniał składnik majątkowy podlegający egzekucji, z którego wykorzystania ZUS zrezygnował, czy też konieczne jest ustalenie, jaka część wierzytelności została potencjalnie zaspokojona, a jeżeli tak, to jaka powinna być proporcja wierzytelności do tego składnika majątkowego i czy dopuszczalna jest ocena tych proporcji na dzień orzekania przez sąd, czy też ocena ta powinna być dokonana w odniesieniu do wartości istniejących w dacie rezygnacji przez ZUS z egzekucji z danego składnika majątkowego?". Skarżący podniósł, że zagadnienie to ma charakter istotny, gdyż jego rozstrzygnięcie ma decydujące znaczenie "dla ceny tego rodzaju stanów

faktycznych a treść art. 116 ordynacji podatkowej nie pozwala na jednoznaczne ich rozstrzygnięcie".

Skarżący określił skargę jako oczywiście uzasadnioną ze względu na to, że Sąd Apelacyjny pominął stanowisko Sądu Najwyższego zajęte w wyroku z dnia 14 maja 2013 r. o konieczności udowodnienia przez wierzyciela, iż mimo zaniechania egzekucji nadal może być uznawany za tego, który wykazał bezskuteczność egzekucji.

K. P. oparł skargę kasacyjną na podstawie naruszenia prawa materialnego, stawiając te same zarzuty, co D. C., jak też identyczne formułując uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na istniejące w sprawie zagadnienie prawne.

Organ rentowy wniósł o oddalenie obydwu skarg kasacyjnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący sformułowali wniosek oparty na przesłankach kasacyjnych ujętych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w związku z czym należy zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w znaczeniu jego rozstrzygnięcia dla rozwoju prawa lub jako precedensu dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi art. 390 § 1 k.p.c., a więc odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do wątpliwości dotyczących rozumienia określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do analizowanej instytucji prawnej.

Powołanie się na przyczynę kasacyjną w postaci istotnego zagadnienia prawnego musi też korespondować z rolą Sądu Najwyższego chroniącego obowiązujący porządek prawny przed dowolnością orzekania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883), nie może więc sprowadzać się do wątpliwości dotyczących prawidłowości rozstrzygnięcia indywidualnej sprawy ani do potrzeby wykładni i stosowania prawa w konkretnym stanie faktycznym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2009 r., III UK 90/08, LEX nr 707909 i III UK 91/08, LEX nr 707910 oraz z dnia 8 września 2008 r., III UK 52/08 i III UK 55/08, niepubl.).

Uzasadnienie obydwu wniosków o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania nie spełnia wskazanych wymagań. Przedstawione w nich zagadnienia nie istnieją jako zagadnienia prawne lub źródło rozbieżności w orzecznictwie, w związku z czym nie wymagają podjęcia przy rozpoznaniu skarg kasacyjnych, zwłaszcza że skarżący nie dostarczyli przekonujących argumentów uzasadniających taką ocenę. Co więcej, sposób ujęcia przyczyn wniesienia skargi obrazuje problem odnoszący się wyłącznie do ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów, co – jak wynika z art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. – nie stanowi przedmiotu kontroli kasacyjnej.

Skarga D. C. nie jest też oczywiście uzasadniona wobec tego, że kwestia sporna - w kontekście wyroku Sądu Najwyższego z 14 maja 2013 r., I UK 652/12, została w zaskarżonym wyroku rozstrzygnięta na podstawie ustalenia, iż odstąpienie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w Z. od egzekucji wierzytelności przysługującej A. Spółce z o.o. w B. wobec S. S.A. w G. i zastąpienie jej innym środkiem egzekucyjnym, nie miało znaczenia dla egzonercji dłużników, gdyż przy zaległościach na poziomie 172.519,25 zł, dawała możliwość uzyskania jedynie kwoty 18.449,32 zł oraz 5.501,85 zł.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Oddalenie wniosku organu rentowego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego wynika z niezłożenia wniosku o takie rozstrzygnięcie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015 nr 7-8, poz. 91).

